

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA

NR 329/08/COL

z dnia 28 maja 2008 r.

w sprawie pomocy przyznanej na rzecz spółki Sementsverksmiðjan hf. (Islandia)

URZĄD NADZORU EFTA⁽¹⁾,UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym⁽²⁾, w szczególności jego art. 61–63 oraz jego protokół 26,UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości⁽³⁾, w szczególności jego art. 24,UWZGLĘDNIAJĄC art. 1 ust. 2 w części I oraz art. 4 ust. 4, art. 6 i art. 7 ust. 5 oraz art. 14 w części II protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale⁽⁴⁾,UWZGLĘDNIAJĄC wytyczne Urzędu⁽⁵⁾ w sprawie stosowania i wykładni art. 61 i 62 Porozumienia EOG, w szczególności jego rozdziału dotyczącego pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw,UWZGLĘDNIAJĄC decyzję Urzędu z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 27 w części II protokołu 3⁽⁶⁾,PO WEZWANIU zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽⁷⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. FAKTY

1. PROCEDURA

W piśmie z dnia 19 sierpnia 2003 r. przekazanym za pośrednictwem Przedstawicielstwa Islandii przy Unii Europejskiej,

⁽¹⁾ Zwany dalej „Urzędem”.

⁽²⁾ Zwane dalej „Porozumieniem EOG”.

⁽³⁾ Zwane dalej „porozumieniem o nadzorze i trybunale”.

⁽⁴⁾ Zwanego dalej „protokołem 3”.

⁽⁵⁾ Wytyczne w sprawie stosowania i wykładni art. 61 i 62 Porozumienia EOG oraz art. 1 protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale, przyjęte oraz wydane przez Urząd Nadzoru EFTA dnia 19 stycznia 1994 r., opublikowane w Dz.U. L 231 z 3.9.1994 oraz w Suplemencie EOG nr 32 z 3.9.1994, ostatnio zmienione dnia 19 grudnia 2007 r., dalej zwane „wytycznymi w sprawie pomocy państwa”. Aktualna wersja wytycznych w sprawie pomocy państwa jest dostępna na stronie internetowej Urzędu: <http://www.eftasurv.int/fieldsofwork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽⁶⁾ Opublikowano w Dz.U. L 139 z 25.5.2005, s. 37.

⁽⁷⁾ Decyzja Urzędu nr 421/04/COL została opublikowana w Dz.U. C 117 z 19.5.2005, s. 17 oraz w Suplemencie EOG nr 24 z 19.5.2005. Decyzja Urzędu nr 368/06/COL została opublikowana w Dz.U. C 77 z 5.4.2007, s. 21 oraz w Suplemencie EOG nr 17 z 5.4.2007, s. 1.

przesyłającym pismo Ministerstwa Finansów z dnia 19 sierpnia 2003 r. (dok. nr 03-5685 A), władze islandzkie zgłosiły Urzędowi, zgodnie z art. 1 ust. 3 w części I protokołu 3, sprzedaż udziałów państwa w spółce Sementsverksmiðjan hf.

Dnia 17 grudnia 2003 r. spółka Aalborg Portland Íslandi ehf. wniosła do Urzędu skargę dotyczącą warunków sprzedaży przez państwo islandzkie należących do niego udziałów w Sementsverksmiðjan hf. Urząd otrzymał i zarejestrował to pismo dnia 23 grudnia 2003 r. (dok. nr 03-9059 A). Skarżący wnioskował o rozpatrzenie tej skargi równocześnie ze zgłoszeniem sprzedaży spółki przez rząd.

Po obszernej wymianie korespondencji⁽⁸⁾, pismem z dnia 21 grudnia 2004 r. Urząd poinformował władze islandzkie o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego określonego w art. 1 ust. 2 w części I protokołu 3 w związku ze sprzedażą przez państwo islandzkie należących do niego udziałów w Sementsverksmiðjan hf. (nr referencyjny 96878). Urząd miał wątpliwości co do wartości rynkowej Sementsverksmiðjan hf. w chwili sprzedaży udziałów państwa, wartości rynkowej majątku ponownie nabytego przez państwo, prawa Sementsverksmiðjan hf. do bezpłatnego korzystania z części znajdującego się w Reykjavíku majątku sprzedanego Skarbowi Państwa, a także co do prawa Sementsverksmiðjan hf. do ponownego nabycia niektórych nieruchomości i praw w odniesieniu do gruntów za uprzednio ustaloną cenę.

Decyzję Urzędu nr 421/04/COL o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz w Suplemencie EOG⁽⁹⁾. Urząd wezwał zainteresowane strony do przedstawienia uwag w tej sprawie. Władze islandzkie przedstawiły uwagi do tej decyzji w piśmie z dnia 24 lutego 2005 r. (nr referencyjny 311243). Dnia 20 czerwca 2005 r. Urząd otrzymał uwagi od Íslenskt sement ehf. – spółki, która nabyła Sementsverksmiðjan hf. (nr referencyjny 323552). Dnia 2 września 2005 r. spółka Aalborg Portland Íslandi ehf. przedstawiła dalsze uwagi (nr referencyjny 333018).

⁽⁸⁾ W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji w sprawie obszernej korespondencji pomiędzy Urzędem a władzami islandzkimi odsyła się zainteresowane strony do decyzji Urzędu o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, decyzja nr 421/04/COL.

⁽⁹⁾ Zob. przypis 7.

W piśmie z dnia 17 lutego 2006 r. (nr referencyjny 363608) władze islandzkie przekazały Urzędowi kopię porozumienia w języku angielskim, zawartego między Sementsverksmiðjan hf. a Ministerstwem Przemysłu występującym w imieniu rządu islandzkiego, na mocy którego zrezygnowano z opcji odkupienia przez przedsiębiorstwo części majątku znajdującego się w Reykjavíku. Ponadto, zgodnie z art. 2 tego porozumienia, z dniem 1 stycznia 2004 r. spółka przejmowała wykorzystywany majątek w dzierżawę na czas nieokreślony, w zamian za miesięczny czynsz ustalany zgodnie cenami rynkowymi.

W świetle uwag zgłoszonych przez skarżącego oraz dalszych informacji i wyjaśnień udzielonych przez władze islandzkie podczas formalnego postępowania wyjaśniającego Urząd uznał, że konieczne jest rozszerzenie formalnego postępowania wyjaśniającego o kwestię przejścia przez państwo islandzkie zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf. W związku z tym dnia 29 listopada 2006 r. przyjął on decyzję w sprawie pomocy państwa w odniesieniu do przejścia przez państwo islandzkie zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf. Pismem z dnia 29 listopada 2006 r. (nr referencyjny 399095) Urząd poinformował władze islandzkie o rozszerzeniu formalnego postępowania wyjaśniającego w odniesieniu do tego środka. Władze islandzkie nie zgłosiły żadnych uwag do decyzji Urzędu.

W tym samym dniu, 29 listopada 2006 r., Urząd zakończył formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące środków pomocy na rzecz Íslenskt Sement ehf. – grupy inwestorów, którzy nabyli udziały państwa w spółce Sementsverksmiðjan hf. Urząd stwierdził, że z transakcją tą nie wiązała się żadna pomoc.

Decyzję Urzędu nr 367/04/COL opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz w Suplemencie EOG⁽¹⁰⁾. Urząd wezwał zainteresowane strony do przedstawienia uwag w tej sprawie. Dnia 7 maja 2007 r. Urząd otrzymał uwagi od Íslenskt sement ehf. (nr referencyjny 420691). Pismem z dnia 14 maja 2007 r. (nr referencyjny 421504) Urząd przekazał je władzom islandzkim, którym zapewniono możliwość ustosunkowania się do przedłożonych uwag. Władze islandzkie odpowiedziały dnia 18 kwietnia 2008 r. (nr referencyjny 474416).

2. KONTEKST

2.1. PROCES SPRZEDAŻY SPÓŁKI SEMENTSVERKSMIÐJAN HF.

Do 2000 r., tj. do momentu wejścia na rynek islandzki importera cementu pochodzącego z Danii, spółka Sementsverksmiðjan hf. miała faktyczny monopol na rynku cementu. W związku ze zmianą sytuacji konkurencyjnej spółka Sementsverksmiðjan hf. stanęła w obliczu problemów ekonomicznych i rosnących strat. Dlatego w marcu 2003 r. władze islandzkie postanowiły sprzedać przedsiębiorstwo i ogłosiło przetarg na nabycie 100 % należących do państwa udziałów w Sementsverksmiðjan hf.⁽¹¹⁾

Postępowanie przetargowe doprowadziło do wyboru grupy inwestorów⁽¹²⁾, którzy utworzyli przedsiębiorstwo Íslenskt

Sement ehf. na potrzeby nabycia udziałów państwa. Następnie rząd przystąpił do negocjacji w sprawie sprzedaży udziałów państwa w Sementsverksmiðjan hf z wymienioną grupą inwestorów. W wyniku negocjacji między rządem a Íslenskt Sement ehf. spółka została sprzedana w głównej mierze zgodnie z porozumieniami opisanymi poniżej.

Dnia 2 października 2003 r. Ministerstwo Przemysłu, działając w imieniu rządu islandzkiego, podpisało z Íslenskt Sement ehf. porozumienie o sprzedaży udziałów. Na mocy tego porozumienia państwo, będące właścicielem 100 % udziałów w Sementsverksmiðjan hf. o wartości nominalnej 450 mln ISK, sprzedało je Íslenskt Sement ehf. za cenę 68 mln ISK.

Zgodnie z art. 4 porozumienia o sprzedaży udziałów rząd islandzki przejął wierzycelność i zobowiązania emerytalne Sementsverksmiðjan hf. Przejął również wszelkie istniejące i przyszłe zobowiązania związane z zapewnieniem rocznego wyrównania osobom wnoszącym składki do działu B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych tak długi, jak pozostają oni pracownikami Sementsverksmiðjan hf.

Zgodnie z ustaleniami porozumienia z 1997 r. Ministerstwo Finansów przejęło w imieniu Skarbu Państwa pozostałą część obligacji wydanych w celu spłacenia narosłych zobowiązań spółki Sementsverksmiðjan hf., a także istniejących i przyszłych zobowiązań dotyczących obecnych pracowników spółki wnoszących składki do działu B, na mocy porozumienia podpisanego dnia 23 października 2003 r. z Funduszem Emerytalnym Pracowników Państwowych. W ten sposób rząd wypełnił zobowiązanie, o którym mowa w art. 4 porozumienia o sprzedaży udziałów, zawartego między Ministerstwem Przemysłu a Íslenskt sement ehf.

Zgodnie z art. 5 porozumienia o sprzedaży udziałów rząd islandzki miał nabyć część majątku Sementsverksmiðjan hf. w ramach oddzielnego porozumienia. Jak określono w art. 5 ust. 3, cena zakupu tego majątku wynosiła 450 mln ISK.

W tym samym dniu, tj. 2 października 2003 r., między Sementsverksmiðjan hf. a Skarbem Państwa Islandii została zawarta umowa sprzedaży, na mocy której Skarb Państwa nabył nieruchomości i aktywa spółki w Reykjavíku, budynek biurowy spółki w Akranes (z wyłączeniem półtora piętra) oraz udziały, akcje i obligacje posiadane przez Sementsverksmiðjan hf. w innych spółkach, za cenę 450 mln ISK. Jak określono w art. 5 umowy sprzedaży, spółce Sementsverksmiðjan hf. dano możliwość zachowania części sprzedanych nieruchomości znajdujących się w Reykjavíku⁽¹³⁾, z zastrzeżeniem wykorzystania ich do celów własnej działalności przemysłowej i obowiązkiem zwrócenia ich Skarbowi Państwa do dnia 31 grudnia 2011 r. Spółka Sementsverksmiðjan hf. miała pokrywać wszelkie koszty konserwacji i ulepszeń tych nieruchomości, jednak bez uiszczania opłat wyrównawczych za prawo

⁽¹⁰⁾ Zob. przypis 7.

⁽¹¹⁾ W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji o procesie sprzedaży odsyła się zainteresowane strony do decyzji Urzędu nr 421/04/COL.

⁽¹²⁾ Grupa inwestycyjna była złożona ze spółek Framtak fjárfestingarbanki hf, Björgun ehf., BM Vallá ehf. oraz pierwotnie z Steypustöðin, którą później zastąpiła norweska spółka Norcem AS.

⁽¹³⁾ Dwa zbiorniki magazynowe na cement, budynek wykorzystywany do dostaw/pakowania cementu, schody i korytarz, osłony rurociągów cementowych, ogrodzenie i brama, silos stalowy wraz z powiązanym wyposażeniem, sprężarki powietrza, suszarnia i urządzenia elektryczne w hangarze magazynowym przy doku, dźwign nabrzeżny, orurowanie wewnątrz osłon rurociągów cementowych, waga samochodowa oraz powiązany sprzęt komputerowy.

do korzystania z nich. Zgodnie z art. 6 umowy sprzedaży, do dnia 31 grudnia 2009 r. spółka Sementsverksmiðjan hf. miała prawo do odkupienia wyżej wymienionych sprzedanych nieruchomości w Reykjavíku za łączną cenę 95 mln ISK z odsetkami naliczonymi według stałej rocznej stopy procentowej w wysokości 7 %, obowiązującej od dnia 1 sierpnia 2003 r.

Ta umowa sprzedaży została zmieniona dnia 16 lutego 2006 r. porozumieniem zawartym między spółką Sementsverksmiðjan hf., Ministerstwem Przemysłu występującym w imieniu rządu islandzkiego a Íslenskt sement ehf. Umawiające się strony zgodziły się na odstąpienie od postanowień zawartych w art. 5.4 porozumienia o sprzedaży udziałów dotyczących opcji odkupienia niektórych aktywów oraz postanowień zawartych w dziale 6 umowy sprzedaży oraz na zastąpienie ich postanowieniami dotyczącymi dzierżawy niektórych aktywów⁽¹⁴⁾. Czynsz dzierżawny ustalono na kwotę [...] ISK; miała ona być korygowana zgodnie ze wskaźnikiem kosztów budowy. Jeśli chodzi o czas przekazania aktywów sprzedanych Skarbowi Państwa, strony uzgodniły zmianę terminu z dnia 31 grudnia 2011 r. na dzień 1 stycznia 2004 r.

2.2. WIERZYTELNOŚCI SPÓŁKI SEMENTSVERKSMIÐJAN HF. WOBEC PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU EMERYTALNEGO

2.2.1. Funkcjonowanie Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych

Fundusz Emerytalny Pracowników Państwowych był początkowo regulowany przepisami ustawy nr 29/1963. W 1990 r. okazało się, że składki na Fundusz Emerytalny Pracowników Państwowych nie wystarczają na pokrycie wypłat świadczeń emerytalnych. Na tej podstawie państwo postanowiło zreformować system, przyjmując ustawę nr 1/1997 „Ustawę o Funduszu Emerytalnym Pracowników Służby Państwowej”. Fundusz Emerytalny Pracowników Państwowych został podzielony na dwie części: stworzono nową część A, a istniejący fundusz emerytalny przekształcono w część B. Wszyscy nowi pracownicy mieli być objęci częścią A, natomiast pracownicy już zatrudnieni mogli wybrać przystąpieniem do części A funduszu a pozostaniem w części B, która była odąd niedostępna dla nowych osób. Według władz islandzkich, dzięki podzieleniu byłego Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych na części A i B, fundusz stał się samowystarczalny i nie powinien już generować ujemnego salda między składkami a zobowiązaniami emerytalnymi, które w końcu musiałyby spłacać Skarb Państwa⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁴⁾ Pomieszczenie ciśnieniowe, 2 silosy, infrastruktura do realizacji dostaw cementu, stacja pomp, urządzenia do ważenia pojazdów oraz powiązany sprzęt komputerowy w pomieszczeniu dostaw, dźwиг, rurociągi i silos stalowy z powiązaniem wyposażeniem, maszyny i toalety, stacja transformatorowa, klatka schodowa i korytarz.

⁽¹⁵⁾ Składki w ramach części A Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych są opłacane według łącznego przychodu objętych nią pracowników, którzy uzyskują uprawnienia emerytalne na podstawie łącznej kwoty wpłaconych składek. W przypadku większości obowiązkowych funduszy emerytalnych uprawnienia emerytalne w ramach części A są powiązane ze wskaźnikiem cen konsumpcyjnych. Uprawnienia emerytalne pracowników objętych tą częścią są regulowane prawnie, a pracownicy muszą okresowo korygować wysokość składek w celu zagwarantowania, że wpływ Funduszu z tytułu składek odpowiadają zobowiązaniom tego Funduszu.

Natomiast wskutek przepisów dotyczących części B powstaje zwykle deficyt, który musi być regularnie pokrywany. Przepisy dotyczące części B przewidują opłacanie składek w ramach części B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych jedynie według podstawowego, a nie całkowitego wynagrodzenia zrzeszonych pracowników. Zrzeszeni pracownicy zyskują prawo do otrzymywania pewnego odsetka wynagrodzenia podstawowego na stanowisku, z którego przechodzą na emeryturę. Następnie świadczenie emerytalne jest powiązane ze średnią podwyżką wynagrodzenia pracowników administracji. Zgodnie z art. 33 ustawy nr 1/1997 pokrycie tej różnicy jest obowiązkiem pracodawcy osób objętych częścią B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych. W przypadku niewywiązania się z płatności przez pracodawcę, na mocy art. 32 ustawy nr 1/1997 Skarb Państwa gwarantuje jednak wypłacenie pracownikowi emerytury zgodnie z ustawą.

2.2.2. Ustalenie wierzytelności Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych

Wraz z reformą przeprowadzoną w 1996 r. wprowadzono nowy przepis regulujący Fundusz Emerytalny Pracowników Państwowych, wymagający od pracodawców refundowania wzrostu kwoty świadczeń emerytalnych.

Artykuł 33 ustawy nr 1/1997 stanowi, że „w przypadku gdy uprzednio określone [...] świadczenie emerytalne wzrasta z uwagi na ogólny wzrost wynagrodzenia pracowników sektora publicznego, Skarb Państwa i inni pracodawcy ubezpieczający pracowników w Funduszu **refundują**⁽¹⁶⁾” związany z tym wzrost kwoty świadczeń emerytalnych. [...]”.

Dnia 8 października 1997 r. Ministerstwo Finansów podpisało porozumienie z Funduszem Emerytalnym Pracowników Służby Państwowej w sprawie spłaty do końca 1996 r. zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z art. 33 ustawy nr 1/1997 w sprawie Funduszu Emerytalnego Pracowników Służby Państwowej w odniesieniu do pracowników Iceland State Cement Works. Zobowiązania te odpowiadały narosłym zobowiązaniom emerytalnym wobec pracowników Sementsverksmiðjan hf. pomniejszonym o udział spółki w aktywach Funduszu.

Artykuł 3 tego porozumienia brzmi następująco: „Stosując wstępnie zakładaną stopę procentową wynoszącą 3,5 %, obecną wartość zobowiązań LSR⁽¹⁷⁾ narosłych wobec pracowników Iceland State Cement Works na koniec 1996 r. oszacowano na 494 816 380 ISK. Aktywa LSR przeznaczone na spłatę zobowiązań szacuje się na 19 % narosłych niespłaconych zobowiązań Funduszu. Zobowiązania państwa występującego w imieniu Sementsverksmiðjan hf. Ltd. wynoszą zatem 400 801 268 ISK”.

Nowy art. 33 ustawy nr 1/1997 przewiduje możliwość płatności w postaci obligacji.

⁽¹⁶⁾ Podkreślenie Urzędu.

⁽¹⁷⁾ Akronim od islandzkiej nazwy Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych.

„Jako płatność narosłych zobowiązań Zarząd Funduszu może [...] przyjąć obligacje. [...] Wysokość zobowiązań spłacanych w ten sposób określa się na podstawie oceny aktuarialnej na dzień będący terminem rozliczenia. Pracodawca, który spłacił własne zobowiązania poprzez emisję obligacji zgodnie z niniejszym akapitem, nie ponosi dalszej odpowiedzialności za zobowiązania Funduszu [...] w odniesieniu do okresu i pracowników, których to rozliczenie dotyczy”.

Zgodnie z art. 4 wspomnianego porozumienia „Skarb Państwa spłaci własne zobowiązania wobec LSR zgodnie z art. 2, przekazując Funduszowi obligacje Iceland Cement Ltd. na łączną kwotę 326 488 714 ISK [...]. Obligacje są indeksowane wskaźnikiem inflacji, z wykorzystaniem wskaźnika cen konsumpcyjnych i wskaźnika bazowego 178,6. Roczne odsetki wynoszą 5,5 % (2,75 % w okresie półrocznym) i obliczane są od dnia 1 stycznia 1997 r. Odsetki za okres od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 30 sierpnia 1997 r. są płatne oddzielnie dnia 1 listopada 1997 r. Przy wstępnie zakładanej stopie procentowej 3,5 % aktualna wartość obligacji na dzień 1 września 1997 r. wynosi 400 801 268 ISK. Skarb Państwa gwarantuje LSR płatność ratalną i płatność odsetek od tych obligacji. W postaci tych obligacji Skarb Państwa w pełni spłaca swoje zobowiązania względem LSR w odniesieniu do dodatków emerytalnych, jak określono w art. 33 ustawy nr 1/1997 w sprawie Funduszu Emerytalnego Pracowników Służby Państwowej, wynikające z uczestnictwa pracowników Iceland State Cement Works w funduszu LSR do końca 1996 r.”.

W związku z tym, zgodnie z ostatnim akapitem art. 33 ustawy nr 1/1997, po spłacie zobowiązań Sementsverksmiðjan hf. w postaci emisji obligacji na kwotę ustaloną w porozumieniu z dnia 8 października 1997 r. spółka nie miałaby już względem Funduszu dalszych zobowiązań dotyczących wypłacania świadczeń emerytalnych swoim byłym pracownikom za okres, którego dotyczy rozliczenie, tj. do końca 1996 r. Obligacje zapewniają jedynie przesunięcie spłaty wierzytelności na późniejszy termin.

Dnia 30 marca 1999 r. spółka Sementsverksmiðjan hf. oraz Fundusz Emerytalny Pracowników Państwowych podpisali drugie porozumienie na mocy art. 33 ustawy nr 1/1997. Zgodnie z tym porozumieniem Fundusz miał co roku oceniać wysokość zobowiązań emerytalnych narosłych w ciągu roku wobec pracowników spółki należących do części B Funduszu i nadal czynnie pracujących w spółce. Spółka miała rozliczyć się z tych zobowiązań po odliczeniu wszystkich składek już opłaconych przez pracowników i spółkę w odniesieniu do uprawnień nabytych podczas roku. Według informacji przedstawionych przez władze islandzkie, w 2003 r. do części B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych nadal należało pięciu pracowników Sementsverksmiðjan hf.

2.2.3. Przejęcie przez państwo zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf.

Na mocy porozumienia z dnia 23 października 2003 r. zawartego między Ministerstwem Finansów a Funduszem Emerytalnym Pracowników Państwowych w imieniu Skarbu Państwa Ministerstwo Finansów przejęło pozostałą część obligacji wyemitowanych przez spółkę Sementsverksmiðjan hf. w celu spłacenia narosłych zobowiązań spółki, jak określono

w porozumieniu z 1997 r. Rząd przejął również zobowiązania Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych w celu spłaty i rocznego rozliczenia wierzytelności związanych z wyrównaniem dla pracowników spółki należących do części B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych (jak określono w porozumieniu między Funduszem Emerytalnym Pracowników Państwowych a Sementsverksmiðjan hf. z dnia 30 marca 1999 r.).

Dzięki temu porozumieniu Ministerstwo Finansów wypełniło zobowiązania przyjęte na mocy art. 4 porozumienia o sprzedaży udziałów podpisanego dnia 2 października 2003 r. z grupą inwestorów Íslenskt sement ehf. Zgodnie z tym postanowieniem „Sprzedający przejmuje wierzytelności i zobowiązania emerytalne Spółki, które mają gwarancje rządu i zostały przejęte przez Spółkę w 1997 r. w drodze specjalnego porozumienia. Sprzedający przejmuje również wszystkie istniejące i przyszłe zobowiązania dotyczące zapewnienia rocznego wyrównania osobom, które obecnie wpłacają składki w ramach części B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych, tak długo, jak pozostają oni pracownikami Spółki”.

Chociaż w porozumieniu o sprzedaży udziałów przedsiębiorstwu Íslenskt sement ehf. Ministerstwo Finansów samodzielnie postanowiło przejąć te wierzytelności i zobowiązania Sementsverksmiðjan hf., spółka Sementsverksmiðjan hf. została z nich zwolniona na mocy oddzielnego aktu prawnego, tj. porozumienia między Ministerstwem Finansów a Funduszem Emerytalnym Pracowników Państwowych z dnia 23 października 2003 r.

Według informacji przedstawionych przez władze islandzkie⁽¹⁸⁾ zobowiązania emerytalne dla pracowników, którzy przeszli już na emeryturę, szacowano na 412 mln ISK w 2003 r. Z kolei przyszłe zobowiązania wobec pracowników Sementsverksmiðjan hf. należących do części B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych szacowano na kwotę 10–15 mln ISK, zależnie od czasu zatrudnienia tych pracowników w spółce.

3. ŚRODKI BĘDĄCE PRZEDMIOTEM OCENY W NINIEJSZEJ DECYZJI

Jak wspomniano, formalne postępowanie wyjaśniające wszczęte decyzją nr 421/04/COL zostało rozszerzone o przejęcie przez państwo zobowiązań emerytalnych spółki na mocy decyzji nr 367/06/COL.

⁽¹⁸⁾ W obszernej korespondencji władze islandzkie przedstawiły informacje dotyczące przynależności pracowników Sementsverksmiðjan hf. do funduszy emerytalnych. Szacunkowe dane liczbowe zostały przez nie przedstawione w piśmie z dnia 12 listopada 2003 r. W piśmie z dnia 18 kwietnia 2006 r. władze islandzkie dodatkowo wyjaśniły, że w momencie legalizacji spółki w 1993 r. sześciu pracowników należało do Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych, a dziewięćdziesięciu trzech do prywatnych funduszy emerytalnych. Zgodnie z wyjaśnieniami władz islandzkich pracownicy biurowi Sementsverksmiðjan hf. mieli dostęp do Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych, natomiast pracownicy fizyczni należeli do systemu prywatnych funduszy emerytalnych, tzn. funduszy emerytalnych ich związków zawodowych. Po legalizacji spółki w 1993 r. nowi pracownicy biurowi mogli nadal przystępować do Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych. Po sprzedaży udziałów państwa w Sementsverksmiðjan hf., przeprowadzonej w 2003 r., wszyscy nowi pracownicy muszą przystąpić do prywatnego funduszu emerytalnego.

W tym samym dniu, tj. 29 listopada 2006 r., Urząd przyjął decyzję nr 368/06/COL o zakończeniu formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego sprzedaży w dniu 29 listopada 2006 r. udziałów państwa w spółce Sementsverksmiðjan hf. grupie inwestorów Íslenskt sement ehf. za cenę 68 mln ISK, stwierdzając, że sprzedaż nie stanowiła pomocy państwa.

W niniejszej decyzji Urząd oceni możliwe istnienie i zgodność pomocy państwa na rzecz spółki Sementsverksmiðjan hf. w przypadku następujących środków, w odniesieniu do których Urząd nie podjął dotychczas decyzji:

- 1) zakup nieruchomości, aktywów, udziałów, akcji i obligacji Sementsverksmiðjan hf. przez państwo.

W decyzji nr 421/04/COL Urząd podniósł, że nabycie przez islandzki Skarb Państwa aktywów należących do spółki Sementsverksmiðjan hf. ⁽¹⁹⁾ za cenę 450 mln ISK mogło stanowić pomoc państwa, jeśli cena ta nie odpowiadała ich wartości rynkowej;

- 2) prawo spółki Sementsverksmiðjan hf. do zachowania części aktywów i odkupienia ich za ustaloną cenę.

Decyzją nr 421/04/COL Urząd wszczął również formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące umożliwienia spółce Sementsverksmiðjan hf. zatrzymania części sprzedanych nieruchomości znajdujących się w Reykjavíku ⁽²⁰⁾, z zastrzeżeniem wykorzystania ich do celów własnej działalności przemysłowej spółki i zwrócenia ich do dnia 31 grudnia 2011 r. Spółka Sementsverksmiðjan hf. miała pokrywać wszelkie koszty konserwacji i ulepszeń tych nieruchomości, jednak bez opłat wyrównawczych za prawo do korzystania z nich. Ponadto, zgodnie z art. 6 umowy sprzedaży, do dnia 31 grudnia 2009 r. spółka Sementsverksmiðjan hf. miała prawo do odkupienia wyżej wymienionych sprzedanych nieruchomości w Reykjavíku za łączną cenę 95 mln ISK z odsetkami naliczonymi według stałej rocznej stopy procentowej w wysokości 7 %, obowiązującej od dnia 1 sierpnia 2003 r.

W decyzji nr 421/04/COL Urząd wstępnie uznał, że brak wynagrodzenia za korzystanie ze znajdujących się w Reykjavíku aktywów sprzedanych Skarbowi Państwa stanowi pomoc państwa. Urząd uznał, że w przypadku skorzystania przez Sementsverksmiðjan hf. z opcji odkupu za wyżej wymienioną cenę państwo mogłoby ponieść straty, sprzedając aktywa za cenę poniżej ich wartości rynkowej;

⁽¹⁹⁾ Na przedmiotowe aktywa składają się nieruchomości i aktywa spółki w Reykjavíku, budynek biurowy spółki w Akranes (z wyłączeniem półtora piętra) oraz udziały i obligacje posiadane przez Sementsverksmiðjan hf. w innych spółkach.

⁽²⁰⁾ Dwa zbiorniki magazynowe na cement, budynek wykorzystywany do dostaw/pakowania cementu, schody i korytarz, osłony rurociągów cementowych, ogrodzenie i brama, silos stalowy wraz z powiązaniem wyposażeniem, sprężarki powietrza, suszarnia i urządzenia elektryczne w hangarze magazynowym przy doku, dźwieg nabrzeżny, orurowanie wewnątrz osłon rurociągów cementowych, waga samochodowa oraz powiązany sprzęt komputerowy.

- 3) przejęcie przez Skarb Państwa zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf.

W decyzji 367/06/COL Urząd wstępnie stwierdził, że przejęcie przez państwo zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf. stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG. Urząd miał wątpliwości, czy zastosowanie ma którykolwiek z wyjątków od ogólnego zakazu pomocy państwa, przewidzianych w art. 61 ust. 2 i 3 Porozumienia EOG. W przypadku istnienia pomocy państwa Urząd wyraził wątpliwość, czy można by ją uznać za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG. W szczególności Urząd zastanawiał się, czy pomoc można by uznać za zgodną w świetle wytycznych w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw.

4. UWAGI WŁADZ ISLANDZKICH

W piśmie z dnia 23 lutego 2005 r. władze islandzkie przekazały uwagi dotyczące wątpliwości zgłoszone przez Urząd w decyzji nr 421/04/COL. Władze islandzkie wyjaśniły, że odkupienie aktywów od spółki Sementsverksmiðjan hf. stanowiło część jej restrukturyzacji: „Państwo miało nabyć od Spółki wszystkie aktywa niemające kluczowego znaczenia dla produkcji i działalności spółki, w celu zmniejszenia jej kosztów operacyjnych i uzyskania przez nią rentowności”.

Jeśli chodzi o prawidłową wartość ponownie nabywanych aktywów, władze islandzkie argumentowały, że najbardziej prawidłowa wycena została dokonana we wrześniu 2003 r. przez rzeczoznawców z AV i VSO Ráðgjöf. Rzeczoznawcy ci wycenili nieruchomości w Reykjavíku na kwotę 276 mln ISK, a budynek biurowy w Akranes na kwotę 74,4 mln ISK. Władze islandzkie uznały wycenę aktywów znajdujących się w Reykjavíku za bardzo korzystną dla państwa, ponieważ miały one wartość strategiczną, opartą na przewidywanej przyszłej wartości, „ze względu na to, że w momencie sprzedaży planowano realizację dużego projektu budowy mostu, który wiązał się z zamknięciem stanowiska portowego spółki w Saeverhöfði w Reykjavíku, przez co obiekty stały się bezużyteczne z punktu widzenia działalności Spółki. Budowa mostu doprowadzi jednak do zmiany planów urbanistycznych tych obszarów i oczekuje się, że grunty zostaną zarezerwowane na tereny mieszkalne, co znacznie zwiększy ich wartość”.

W kwestii prawa do odkupienia niektórych aktywów, określonych w art. 6 porozumienia o sprzedaży z dnia 2 października 2003 r., w swoim piśmie władze islandzkie podkreśliły chęć zmiany porozumienia i zastąpienia tej opcji prawem pierwokupu za cenę rynkową.

Ponadto władze islandzkie przedstawiły argumenty celem wykazania, że w przypadku stwierdzenia obecności pomocy państwa w procesie sprzedaży Sementsverksmiðjan hf. można by ją uznać za zgodną z przepisami na podstawie wytycznych w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw. W tym celu załączyły do pisma plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf.

Władze islandzkie nie zgłosiły uwag do decyzji Urzędu nr 367/06/COL w sprawie przejęcia przez państwo islandzkie zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf.

5. UWAGI SPÓŁKI ÍSLENSKT SEMENT EHF.

Dnia 20 czerwca 2005 r. przedsiębiorstwo Íslenskt sement ehf. przekazało uwagi do decyzji nr 421/04/COL (nr referencyjny 323552). W przesłanym piśmie spółka argumentowała, że aktywa odkupione przez państwo od spółki Sementsverksmiðjan hf. zostały sprzedane nie oddzielnie, ale w związku z zbyciem udziałów. Dlatego też sprzedaż ta była integralną częścią całego porozumienia dotyczącego sprzedaży udziałów spółki Sementsverksmiðjan hf. jako całości. Ponadto grupa Íslenskt sement ehf. stwierdziła, że prawa Sementsverksmiðjan hf. do korzystania z odkupionych aktywów stanowiły integralną część procesu prywatyzacji spółki, która była brana pod uwagę podczas negocjacji łącznej ceny zakupu. Pomimo tego, zdaniem Íslenskt sement ehf., prawo do korzystania z tych aktywów ma nikłą obiektywną wartość rynkową, „a nawet można je uznać za pozbawione jakiegokolwiek wartości”, ponieważ może z niego korzystać wyłącznie spółka Sementsverksmiðjan hf., która jest jedynym producentem cementu w Islandii. Na koniec grupa Íslenskt sement ehf. zakwestionowała stwierdzenie, że prawo do ponownego nabycia przez spółkę aktywów, z których ma prawo korzystać, za łączną kwotę 95 mln ISK stanowi pomoc państwa, z uwagi na to, iż ta infrastruktura produkcyjna ma niewielką wartość rynkową.

W piśmie z dnia 7 maja 2007 r. (nr referencyjny 421504) spółka Íslenskt sement ehf. najpierw wyraziła swoją opinię dotyczącą przyjętego przez Urząd podejścia polegającego na podzieleniu sprawy na dwie części, tj. sprzedaż udziałów i pozostałe środki. W opinii tej spółki poszczególne transakcje należy rozpatrywać jako całość. „Warunkiem wstępnym, zarówno ze strony sprzedającego (rządu islandzkiego), jak i kupującego (Íslenskt sement ehf.) było to, by porozumienia zawierane tego samego dnia stanowiły jedną nierozdzieloną transakcję. Jedno lub więcej niż jedno porozumienie nie zostałyby zawarte bez jednoczesnego zawarcia wszystkich pozostałych, wzajemnie powiązanych porozumień”.

Po drugie, spółka Íslenskt sement ehf. przedstawiła argumenty w celu wykazania, że z przejęciem zobowiązań emerytalnych Sementsverksmiðjan hf. przez państwo islandzkie nie wiązała się żadna pomoc państwa. Spółka Íslenskt sement ehf. wyjaśniła, że zobowiązania emerytalne nie były ujęte w bilansie rocznym za 1996 r., a jedynie wykazane jako zobowiązania warunkowe poza bilansem. W 1997 r. spółka została zwolniona ze zobowiązań emerytalnych dzięki emisji obligacji. Oznacza to, że zobowiązania te zostały sfinansowane w postaci wierzytelności (obligacji) wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych, które następnie zostały ujęte w bilansie rocznym za 1997 r. i lata następne jako wierzytelności długoterminowe. Przedsiębiorstwo Íslenskt sement ehf. wyjaśniło dalej, że w związku ze sprzedażą jego udziałów w spółce Sementsverksmiðjan hf. państwo przejęło w 2003 r. zobowiązania tej spółki wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych. Dlatego w rocznym sprawozdaniu finansowym za 2003 r. jednocześnie potrącono kwotę 388 028 317 ISK ze zobowiązań ujętych w bilansie, wraz ze zwiększeniem o tę samą kwotę zysku niepodzielonego spółki z lat ubiegłych.

Po trzecie, spółka Íslenskt sement ehf. odniosła się do sprzedaży państwu aktywów Sementsverksmiðjan hf. za sumę 450 mln ISK, która była przedmiotem decyzji Urzędu nr 421/04/COL. Wszystkie udziały, akcje i obligacje zostały sprzedane państwu po cenie rynkowej⁽²¹⁾. Nieruchomość Saevarhófdi w Reykjavíku oraz część budynku biurowego w Akranes wyceniono odpowiednio na 276 mln ISK i 74,4 mln ISK; zostały one sprzedane państwu za cenę 280 mln ISK i 72,5 mln ISK.

Spółka Íslenskt sement ehf. wspomniała również o kosztach likwidacji Sementsverksmiðjan hf. określonych w 2003 r. przez MP Investment Bank Ltd. i ponownie podkreśliła, że koszt ten obliczono na 506 498 730 ISK, wliczając koszty sprzątnięcia posesji w Akranes.

Przedsiębiorstwo Íslenskt sement ehf. stwierdziło, że „stosując metodę wprowadzoną przez ETS np. w odniesieniu do Gröditzter Stahlwerke GmbH, w przypadku tej sprawy należy zadać pytanie, czy łączne koszty państwa z tytułu likwidacji spółki przekroczyłyby koszty państwa związane z przejęciem zobowiązań i sprzedażą udziałów w spółce. Jeśli odpowiedź na to pytanie jest twierdząca, należy stwierdzić, że państwo postąpiło zgodnie z zasadą inwestowania w warunkach gospodarki rynkowej, ponieważ inwestor prywatny przejąłby wierzytelności i sprzedał udziały w spółce, kierując się zdrową logiką ekonomiczną”. Zdaniem przedsiębiorstwa Íslenskt sement ehf. „łączne koszty likwidacji przekroczyły łączne koszty sprzedaży spółki o 70 376 683 ISK⁽²²⁾”, w związku z czym państwo postąpiło zgodnie z zasadą inwestowania w warunkach gospodarki rynkowej. Dlatego w odniesieniu do przejęcia przez państwo zobowiązań spółki wobec funduszu emerytalnego w powiązaniu ze sprzedażą przez państwo udziałów w spółce nie można mówić o pomocy państwa”.

6. UWAGI SPÓŁKI AALBORG PORTLAND ÍSLANDI EHF.

Pismem z dnia 2 września 2005 r. podmiot skarżący – Aalborg Portland Íslandi ehf. – przekazał własne spostrzeżenia odnośnie do decyzji Urzędu nr 421/04/COL. Podzielił on wątpliwości Urzędu, zwracając również uwagę na to, że w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego nie uwzględniono przejęcia zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf. Jednak przedsiębiorstwo Aalborg Portland Íslandi ehf. nie przedstawiło żadnych uwag do decyzji Urzędu nr 367/06/COL o rozszerzeniu postępowania o przejęcie przez państwo islandzkie zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf.

⁽²¹⁾ Udziały w spółce Geca wyceniono na 46,5 mln ISK, udziały w spółce Spólur na 40 mln ISK, a obligacje wyemitowane przez spółkę Spólur – na 11 mln ISK.

⁽²²⁾ Íslenskt Sement wyjaśnia, że łączne koszty likwidacji spółki wyniosły 390,4 mln ISK, wliczając w to kwoty zakupu przez państwo gruntów w Reykjavíku i Akranes. Gdyby państwo postanowiło zlikwidować spółkę, koszt likwidacji byłby równy wartości likwidowanych środków trwałych w kwocie 69,9 mln ISK minus zobowiązania umowne do oczyszczenia terenu zakładu, co daje łączny koszt likwidacji spółki w wysokości 390,4 mln ISK. Decyzja państwa o przejęciu zobowiązań spółki wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych w wysokości 388 028 317 ISK oraz sprzedaż udziałów w spółce na rzecz Íslenskt Sement za 68 mln ISK wiązała się z kosztem netto w wysokości 320 028 317 ISK. W ten sposób koszty likwidacji przekraczały łączny koszt sprzedaży spółki o 70 376 683 ISK.

7. DALSZE UWAGI ISLANDII

W piśmie z dnia 8 kwietnia 2008 r. władze islandzkie udzieliły dodatkowych informacji dotyczących uprzednio przedłożonego planu restrukturyzacji, załączając również do niego badanie rynku, które nie było wcześniej przedstawione Urzędowi.

II. OCENA

1. OBECNOŚĆ POMOCY PAŃSTWA

Artykuł 61 ust. 1 Porozumienia EOG brzmi następująco:

„Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Porozumienia, wszelka pomoc przyznawana przez państwa członkowskie WE, państwa EFTA lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna

z funkcjonowaniem niniejszego Porozumienia w zakresie, w jakim wpływa na handel między Umawiającymi się Stronami”.

1.1. NABYCIE NIERUCHOMOŚCI, AKTYWÓW, UDZIAŁÓW, AKCJI I OBLIGACJI

Na mocy umowy sprzedaży islandzki Skarb Państwa nabył nieruchomości i aktywa spółki w Reykjavíku, budynek biurowy spółki w Akranes (z wyłączeniem półtora piętra) oraz udziały, akcje i obligacje posiadane przez Sementsverksmiðjan hf. w innych spółkach, za cenę 450 mln ISK.

Poniższa tabela zawiera porównanie ustalonej przez niezależnych rzeczoznawców wartości rynkowej nieruchomości i aktywów spółki Sementsverksmiðjan hf. w Reykjavíku i Akranes oraz posiadanych przez nią udziałów, akcji i obligacji⁽²³⁾ z ceną, jaką zapłacił za nie Skarb Państwa:

(w mln ISK)

	Wycena dokonana przez niezależnych rzeczoznawców	Cena poniesiona przez islandzki Skarb Państwa
Grunt, nieruchomość i wyposażenie przy Saeverhöfði 31 w Reykjavíku	276	280
Budynek biurowy w Akranes (z wyłączeniem półtora piętra)	74,4	72,5
Akcje/udziały w spółce Geca	46,5	46,5
Akcje/udziały w spółce Spödur	40	40
Obligacje spółki Spödur	11	11
Razem	447,9	450

Skarb Państwa zapłacił zatem 2,1 mln ISK (równowartość 21 214 euro) powyżej wartości rynkowej nabywanych aktywów oszacowanej przez niezależnych rzeczoznawców. Różnica dotyczy sprzedaży nieruchomości w Reykjavíku, które zostały sprzedane za cenę 4 mln powyżej wycenionej wartości, oraz budynku biurowego w Akranes, który został sprzedany za cenę 1,9 mln ISK poniżej wycenianej wartości.

Zgodnie z orzecznictwem Urząd nie może arbitralnie ustalać w niniejszej decyzji ceny rynkowej, kierując się wyłącznie oceną rzeczoznawcy⁽²⁴⁾. Zamiast tego, ustalając cenę rynkową gruntu i budynków, Urząd „musi uwzględniać element losowości, który może zawierać ustalenie takich cen ze względu na ich retrospekcyjny charakter”⁽²⁵⁾. Często można dojść do wniosku, że pojedyncza szacunkowa wycena nie stanowi z definicji wartości rynkowej, jaką kupujący byłby gotowy zaakceptować. Możliwą do zaakceptowania wartość rynkową, po zbadaniu rynku, można raczej określić z zachowaniem pewnego marginesu. Zdaniem Urzędu odpowiedź na pytanie, jak szeroki

powinien być taki margines, nie jest oczywista. Prawdopodobnie byłyby on inny w różnych przypadkach.

Zdaniem Urzędu wynosząca 2,1 mln ISK różnica ceny netto między wyceną niezależnego rzeczoznawcy a ceną ostatecznie zapłaconą przez Skarb Państwa jest tak mała, że nie stanowi dowodu na to, iż cena zakupu nie odzwierciedlała warunków rynkowych. Cenę ustaloną przez niezależnego rzeczoznawcę można uznać za cenę orientacyjną. Duże rozbieżności względem tej wyceny mogą świadczyć o istnieniu pomocy państwa. Jednak zdaniem Urzędu⁽²⁶⁾ tak nieznaczna różnica, jaka istnieje w tym przypadku, nie jest wystarczającym powodem, by stwierdzić istnienie pomocy państwa na rzecz

⁽²⁴⁾ Połączone sprawy T-127/99, T-129/99 oraz T-148/99 *Diputación Foral de Alava oraz inni przeciwko Komisji*, Rev. 2002, s. II-1275, pkt 71.

⁽²⁵⁾ Sprawa T-366/00, *Scott SA przeciwko Komisji*, Zb.Orz. 2007, s. II-797, pkt 93.

⁽²³⁾ Częściowa wycena nieruchomości Sementsverksmiðjan hf. znajdujących się w Reykjavíku została dokonana przez Almenna Verkfræðistofan (AV) w lutym 2003 r., a pełna wycena w listopadzie 2003 r. Wartość obligacji i udziałów została ustalona przez MP Verðbref przy określaniu wartości likwidacyjnej spółki przed sprzedażą udziałów państwa. W sierpniu 2003 r. Daníel Rúnar Elíasson, licencjonowany agent nieruchomości z agencji nieruchomości Hákot, wycenił budynek w Akranes.

⁽²⁶⁾ Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Urzędowi „nie można zarzucać, iż dokonał przybliżonej oceny”, ponieważ taka ocena jest z natury przybliżona, por. sprawa T-366/00, *Scott SA przeciwko Komisji*, cyt. powyżej, pkt 96.

Sementsverksmiðjan hf. Wskazuje ona raczej na to, że dokonana płatność była uczciwą ceną rynkową. Dlatego Urząd stwierdza, że spółka Sementsverksmiðjan hf. nie otrzymała pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG w związku ze sprzedażą nieruchomości, aktywów, udziałów, akcji i obligacji na rzecz islandzkiego Skarbu Państwa.

1.2. PRAWO DO ZACHOWANIA CZĘŚCI AKTYWÓW I ODKUPIENIA ICH ZA USTALONĄ CENĘ

Artykuł 5 umowy sprzedaży dał spółce Sementsverksmiðjan hf. możliwość zachowania części sprzedanych nieruchomości znajdujących się w Reykjavíku⁽²⁷⁾, z zastrzeżeniem wykorzystania ich do celów własnej działalności przemysłowej i zwrócenia ich Skarbowi Państwa do dnia 31 grudnia 2011 r. Spółka Sementsverksmiðjan hf. miała pokrywać wszelkie koszty konserwacji i ulepszeń tych nieruchomości, jednak bez uiszczania opłat wyrównawczych za prawo do korzystania z nich. Ponadto, zgodnie z art. 6 umowy sprzedaży, do dnia 31 grudnia 2009 r. spółka Sementsverksmiðjan hf. miała prawo do odkupienia wyżej wymienionych nieruchomości w Reykjavíku za łączną cenę 95 mln ISK wraz z należnymi odsetkami obliczonymi według stałej rocznej stopy procentowej w wysokości 7 %, obowiązującej od dnia 1 sierpnia 2003 r.

Pismem z dnia 17 lutego 2006 r. (nr referencyjny 363608) władze islandzkie przesyłały Urzędowi kopię porozumienia w języku angielskim, zawartego między Sementsverksmiðjan hf. a Ministerstwem Przemysłu występującym w imieniu rządu islandzkiego. Na mocy tego porozumienia zrezygnowano z opcji odkupienia przez przedsiębiorstwo części majątku znajdującego się w Reykjavíku. Aktywa sprzedane Skarbowi Państwa zostały mu zwrócone ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2004 r. Od tego dnia, zgodnie z art. 2 tego porozumienia, spółka przejmowała wykorzystywany majątek w dzierżawę na czas nieokreślony. Miesięczna opłata z tytułu dzierżawy majątku⁽²⁸⁾ wynosi [...] ISK. Opłata z tytułu dzierżawy jest korygowana raz w roku zgodnie ze wskaźnikiem kosztów budowy. Władze islandzkie wyjaśniły, że wysokość opłaty z tytułu dzierżawy obliczono według zwykłego wskaźnika islandzkiego rynku nieruchomości.

Urząd nie ma podstaw, by wątpić w prawdziwość i dokładność informacji przedstawionych przez władze islandzkie, z których wynika, że spółka Sementsverksmiðjan hf. płaci cenę rynkową za dzierżawę wspomnianego majątku⁽²⁹⁾. Dlatego, w świetle wprowadzenia wyżej wymienionych zmian do porozumienia,

⁽²⁷⁾ Dwa zbiorniki magazynowe na cement, budynek wykorzystywany do dostaw/pakowania cementu, schody i korytarz, osłony rurociągów cementowych, ogrodzenie i brama, silos stalowy wraz z powiązaniem wyposażeniem, sprężarki powietrza, suszarnia i urządzenia elektryczne w hangarze magazynowym przy doku, dźwig nabrzeżny, orurowanie wewnątrz osłon rurociągów cementowych, waga samochodowa oraz powiązany sprzęt komputerowy.

⁽²⁸⁾ Na dzierżawione aktywa składają się: pomieszczenie ciśnieniowe, dwa silosy, infrastruktura do dostaw cementu oraz stacja pomp o powierzchni 290 m². Ponadto dzierżawione są urządzenia do ważenia pojazdów i partii towaru, żuraw, rurociągi i silos stalowy, maszyny i toalety, stacja transformatorowa, klatka schodowa i korytarz.

⁽²⁹⁾ Władze islandzkie poinformowały Urząd, że większość powierzchni użytkowej działki w Sævarhöfði w Reykjavíku, która poprzednio należała do spółki Sementsverksmiðjan hf., została wydzierżawiona spółce Jarðboranir hf. za cenę [...] ISK za metr kwadratowy. Cena dzierżawy wymagana od spółki Sementsverksmiðjan hf. wynosiła [...] ISK. Władze islandzkie wyjaśniły również, że pod koniec 2003 r. w gazecie Morgunblaðið zamieszczono ogłoszenie o wynajmie działki w Sævarhöfði i że najkorzystniejszą ofertę, opiewającą na wyżej wymienioną cenę, złożyła spółka Jarðboranir hf. W ten sposób władze islandzkie argumentowały, że cena dzierżawy odpowiada cenom rynkowym w Islandii.

Urząd stwierdza, że w tym przypadku nie występuje pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.

1.3. PRZEJĘCIE ZOBOWIĄZAŃ EMERYTALNYCH

Na mocy porozumienia podpisanego dnia 23 października 2003 r. między Ministerstwem Finansów a Funduszem Emerytalnym Pracowników Państwowych Ministerstwo Finansów, działając w imieniu Skarbu Państwa, przejęło pozostałą część obligacji wyemitowanych w celu spłacenia narosłych zobowiązań spółki Sementsverksmiðjan hf., zgodnie z ustaleniami porozumienia z 1997 r. Ponadto na mocy tego samego porozumienia Skarb Państwa przejął zobowiązania Sementsverksmiðjan hf. wobec pracowników nadal pracujących w spółce. Zobowiązania te miały być spłacane i rozliczane corocznie.

1.3.1. *Zaangażowanie zasobów państwowych*

Aby stanowić pomoc państwa, środek pomocy musi przede wszystkim być udzielony przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych. Zgodnie z porozumieniem zawartym w październiku 2003 r. między Ministerstwem Finansów a Funduszem Emerytalnym Pracowników Państwowych Skarb Państwa będzie w imieniu Sementsverksmiðjan hf. wpłacał do Funduszu Emerytalnego kwoty należne od spółki. W chwili podpisania porozumienia wysokość zobowiązań Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego z tytułu płatności świadczeń emerytalnych dla osób już znajdujących się na emeryturze szacowano na 412 mln ISK. Ponadto przyszłe zobowiązania dotyczące pozostałych, nadal czynnych zawodowo pracowników spółki należących do części B Funduszu Emerytalnego szacowano na ok. 10–15 mln ISK. Przejęcie zobowiązań emerytalnych i spłacanie ich ze środków Skarbu Państwa wiąże się z wykorzystaniem zasobów państwowych.

1.3.2. *Sprzycanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów*

Po drugie, środek pomocy musi nadawać odbiorcy przywileje, które zwalniają go z opłat zwykle wydatkowanych z jego budżetu.

Państwo przejęło zaległe zobowiązania spółki Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych związane z wypłatą świadczeń emerytalnych jej pracownikom. Spółka Sementsverksmiðjan hf. została założona w 1955 r. jako część administracji państwowej. Pracownicy producenta cementu, zwanego wówczas Iceland State Cement Works, należeli do Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych, podobnie jak wszyscy pozostali pracownicy administracji państwowej.

W 1997 r. państwo zreformowało Fundusz Emerytalny Pracowników Państwowych. Fundusz ten dokonał oceny aktuarialnej zobowiązań wobec swoich członków z tytułu przyszłych wypłat świadczeń emerytalnych. Wyniki tej oceny porównano następnie z aktywami Funduszu oraz udziałem zobowiązań wśród różnych pracodawców zatrudniających pracowników należących do Funduszu. Zobowiązania Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych wobec pracowników Sementsverksmiðjan hf. znajdujących się już na emeryturze wyniosły na koniec 1996 r. 400 mln ISK⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Zgodnie z art. 3 porozumienia między Funduszem Emerytalnym Pracowników Służby Państwowej a Ministerstwem Finansów w sprawie spłaty zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z art. 33 ustawy nr 1/1997 w sprawie Funduszu Emerytalnego Pracowników Służby Państwowej, w odniesieniu do pracowników Iceland State Cement Works do końca 1996 r. zobowiązania na rzecz Iceland Cement Ltd. wynosiły 400 801 268 ISK.

Skarb Państwa spłacił te należności Funduszowi Emerytalnemu Pracowników Państwowych w postaci obligacji przedsiębiorstwa. Należności te pozostawały na rachunkach spółki Sementsverksmiðjan hf. do dnia 23 października 2003 r., kiedy to państwo przejęło zadłużenie Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego. Zadłużenie to dotyczyło z jednej strony wypłat świadczeń emerytalnych dla pracowników spółki Sementsverksmiðjan hf., którzy znajdowali się już na emeryturze w momencie ustalenia kwoty zadłużenia w 1997 r. Natomiast z drugiej strony zadłużenie dotyczyło szacowanej wypłaty świadczeń emerytalnych dla 5 pracowników, którzy byli wówczas nadal zatrudnieni w Sementsverksmiðjan hf. i należeli do części B Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych⁽³¹⁾.

Podczas gdy spłata zobowiązań emerytalnych należy do zwykłych kosztów, jakie przedsiębiorstwo musi ponosić w ramach prowadzenia działalności, przejęcie tych płatności przez państwo zwolniło spółkę Sementsverksmiðjan hf. z ponoszenia kosztów operacyjnych. W ten sposób państwo zapewniło temu przedsiębiorstwu wybiórczą korzyść, gdyż pozostałe przedsiębiorstwa muszą ponosić wszystkie koszty związane z zapewnieniem świadczeń emerytalnych swoim pracownikom.

1.3.3. Zakłócenie konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między umawiającymi się stronami

Po trzecie, środek pomocy musi zakłócać konkurencję oraz wpływać na wymianę handlową między umawiającymi się stronami.

Przedsiębiorstwa, które uzyskują od państwa korzyści ekonomiczne zmniejszające ich zwykłe koszty, uzyskują przewagę konkurencyjną nad przedsiębiorstwami, które nie odnoszą tych korzyści. Wewnątrz EOG istnieje konkurencja na rynku cementu. Obecnie na islandzkim rynku cementu działają dwa przedsiębiorstwa: Sementsverksmiðjan hf. oraz Aalborg Portland Íslandi ehf. Zapewnienie spółce Sementsverksmiðjan hf. jakiegokolwiek korzyści ograniczającej koszty, które powinna ona normalnie ponosić, daje temu przedsiębiorstwu przewagę konkurencyjną nad pozostałymi – rzeczywistymi lub potencjalnymi – uczestnikami islandzkiego rynku cementu, którzy takiej korzyści nie otrzymują. W ten sposób pomoc udzielona przez państwo spółce Sementsverksmiðjan hf. skutkuje zakłóceniem konkurencji.

Po czwarte, aby zastosowanie mógł mieć art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG, zgłoszony środek musi wpływać na wymianę handlową między umawiającymi się stronami Porozumienia EOG.

Bezpośrednim konkurentem Sementsverksmiðjan hf. na rynku islandzkim jest spółka zależna przedsiębiorstwa mającego siedzibę w innym państwie będącym stroną Porozumienia EOG. Spółka ta nie produkuje cementu w Islandii, lecz importuje go do Islandii z innych krajów EOG. W związku z tym środek wpływa na wymianę handlową między umawiającymi się

stronami Porozumienia EOG w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.

1.3.4. Wniosek

Z powodów wymienionych powyżej Urząd stwierdza, że Islandia udzieliła spółce Sementsverksmiðjan hf. pomocy państwa w zakresie przejęcia zobowiązań emerytalnych na mocy porozumienia podpisanego w październiku 2003 r. między Ministerstwem Finansów a Państwowym Funduszem Emerytalnym.

2. WYMOGI PROCEDURALNE

Zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale „Urząd Nadzoru EFTA jest informowany, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy [...]”. Dane państwo nie może wprowadzać w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej”.

Chociaż pismem z dnia 29 sierpnia 2003 r. władze islandzkie przedłożyły zgłoszenie w sprawie planowanej sprzedaży udziałów państwa w spółce Sementsverksmiðjan hf., podpisanie wyżej wymienionych porozumień przez władze islandzkie sprawiło, że jakikolwiek możliwy środek pomocy państwa wchodził w życie przed podjęciem decyzji końcowej dotyczącej zgłoszenia. Z tego względu pomoc państwa przyznana w ramach tej transakcji stanowi niezgodną z prawem pomoc państwa w rozumieniu art. 1 lit. f) w części II protokołu 3, tj. nową pomoc wprowadzoną w życie z naruszeniem art. 1 ust. 3 w części I tego protokołu.

3. ZGODNOŚĆ POMOCY Z PRZEPISAMI

Na mocy art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG pomoc przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Pomoc na restrukturyzację należy ocenić zgodnie z wytycznymi Urzędu w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw (zwanymi dalej wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw).

W decyzji nr 421/04/COL Urząd podkreślił, że władze islandzkie nie przedstawiły żadnych argumentów ani odpowiednich dowodów pozwalających ocenić zgodność pomocy z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw. Władze islandzkie przesłały plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. pismem z lutego 2005 r. Ponadto w lutym 2008 r. władze islandzkie przekazały dodatkowe informacje dotyczące planu restrukturyzacji. W następnej kolejności Urząd oceni, czy te nowe informacje pozwolą stwierdzić zgodność pomocy z wymogami zawartymi w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw⁽³²⁾.

⁽³¹⁾ W październiku 2003 r. zobowiązania emerytalne dotyczące pracowników będących na emeryturze wynosiły 412 mln ISK. W tym samym dniu zadłużenie związane z przyszłymi zobowiązaniami dla zatrudnionych wówczas pracowników szacowano na kwotę ok. 10–15 mln ISK.

⁽³²⁾ Sprawa T-157/00, *Danske Busvognmænd* przeciwko Komisji, Zb.Orz. 2004, s. II-917, pkt 116.

3.1. WYTYCZNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE

Pomoc została udzielona w październiku 2003 r., kiedy to państwo zwolniło spółkę Sementsverksmiðjan hf. z jej zobowiązań emerytalnych. Ocena zgodności tego środka pomocy zostanie dokonana na podstawie wytycznych z 1999 r. dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw⁽³³⁾, mających zastosowanie w momencie udzielenia pomocy.

3.2. ZAGROŻONE PRZEDSIĘBIORSTWO

Zgodnie z sekcją 16.2.1 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z zasady i bez względu na jej wielkość uważa się w rozumieniu tych wytycznych za zagrożone przedsiębiorstwo, jeżeli została utracona ponad połowa jej zarejestrowanego kapitału, w tym ponad jedna czwarta tego kapitału w okresie poprzedzających 12 miesięcy. W rozumieniu tych wytycznych spółka jest uznawana za zagrożone przedsiębiorstwo niezależnie od jej rodzaju, jeżeli spełnia ona kryteria w prawie krajowym w zakresie podlegania zbiorowej procedurze upadłościowej. Typowymi oznakami wskazującymi na to, że przedsiębiorstwo jest zagrożone, są rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się zapasów, nadwyżki produkcji, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek i zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto.

Zarejestrowany kapitał spółki Sementsverksmiðjan hf. uległ zmniejszeniu z 1 096 mln ISK w 2000 r. do 458 mln ISK w 2003 r. Obrót spółki zmniejszył się z 1,06 mld ISK w 2000 r. do 863 mln ISK w 2001 r. oraz 598 mln ISK w 2002 r. Wielkość sprzedaży spadła z [...] w 2000 r. do [...] w 2001 r. i [...] w 2002 r. W związku z tym produkcja zmniejszyła się o ponad [...]%. W tym samym okresie gwałtownie pogarszały się wyniki operacyjne. W 2000 r. spółka Sementsverksmiðjan hf. odnotowała zysk na poziomie 70 mln ISK, a w 2001 r. poniosła stratę w wysokości 230 mln ISK. Strata spółki w 2002 r. wyniosła 220 mln ISK. W latach 2000–2002 całkowite zadłużenie Sementsverksmiðjan hf. wzrosło z 733 mln ISK do 1 157 mln ISK. Wartość aktywów obrotowych spadła z 750 mln do 640 mln ISK.

W rocznym sprawozdaniu finansowym Sementsverksmiðjan hf. za 2002 r. księgowi wyrażali poważne obawy dotyczące pozycji finansowej spółki. Narosłe straty i duże prawdopodobieństwo odnotowania dalszych strat operacyjnych w 2003 r. wywoływały wątpliwości dotyczące dalszej działalności spółki.

Z wyjaśnień i informacji przedstawionych przez władze islandzkie wynika, że spółka Sementsverksmiðjan hf. znajdowała się na granicy bankructwa i nie była w stanie poprawić swojej sytuacji, korzystając z własnych środków.

W związku z tym Urząd stwierdza, że w chwili uzyskania pomocy spółka Sementsverksmiðjan hf. była zagrożonym przedsiębiorstwem w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw.

3.3. DEFINICJA POMOCY NA RESTRUKTURYZACJĘ

Pomoc na restrukturyzację powinna opierać się na wykonalnym, spójnym i dalekosiężnym planie przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa. Zgodnie z sekcją 16.2.2 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji

przedsiębiorstw pomoc na restrukturyzację zwykle obejmuje jeden lub kilka z następujących elementów: zmianę organizacji i racjonalizację działalności przedsiębiorstwa w celu zwiększenia jego wydajności, co zwykle wiąże się z zaprzestaniem prowadzenia działalności generującej straty, restrukturyzację istniejącej działalności, która może ponownie stać się konkurencyjna, oraz w sytuacji, gdy jest to możliwe, zróżnicowanie polegające na podejmowaniu nowych, realistycznych działań. Restrukturyzacji fizycznej zwykle musi towarzyszyć restrukturyzacja finansowa (zastrzyk kapitału, redukcja zadłużenia). W przepisach wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw podkreśla się jednak, że działania restrukturyzacyjne nie mogą być ograniczone do pomocy finansowej przekazywanej jako rekompensata strat poniesionych w przeszłości bez usunięcia przyczyn powstawania takich strat.

Plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. obejmował szeroki zakres środków, np. restrukturyzację finansową spółki, restrukturyzację zatrudnienia i kosztów produkcji, a także wykorzystanie alternatywnych źródeł dochodów. W związku z tym, w świetle wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, wspomniany plan restrukturyzacji nie ograniczał się do restrukturyzacji finansowej, lecz objął swoim zakresem także różne inne aspekty procesu restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. Od samego początku pomoc państwa mieściła się więc w kategorii pomocy objętej oceną zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw.

3.4. WARUNKI ZATWIERDZANIA POMOCY NA RESTRUKTURYZACJĘ

Pomoc państwa przeznaczona na wsparcie procesu restrukturyzacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji może zostać uznana za uzasadnioną jedynie w przypadku spełnienia określonych warunków. Przykładowo, jej przyznanie mogą uzasadniać względy polityki społecznej lub regionalnej, potrzeba uwzględnienia korzyści, jakie niosą dla gospodarki małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), lub konieczność utrzymania konkurencyjnej struktury rynku w sytuacji, gdy zniknięcie z rynku przedsiębiorstw mogłoby prowadzić do zaistnienia sytuacji monopolu lub ścisłego oligopolu.

3.4.1. Przywrócenie rentowności

Zgodnie z sekcją 16.3.2.2 lit. b) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw przyznanie pomocy powinno być uzależnione od realizacji planu restrukturyzacji, który musi zostać zatwierdzony przez Urząd. Plan restrukturyzacji, obejmujący możliwie krótki okres, musi przywrócić długoterminową rentowność przedsiębiorstwa w odpowiednich ramach czasowych, na podstawie realistycznych założeń dotyczących przyszłych warunków prowadzenia działalności. Pomoc na restrukturyzację musi odnosić się do wykonalnego planu restrukturyzacji, do którego realizacji zobowiązuje się dany kraj EFTA. Plan ten, uwzględniający wszelkie istotne informacje i obejmujący w szczególności badanie rynku, musi zostać przekazany do Urzędu.

Poprawa rentowności musi przede wszystkim wynikać z zastosowania środków wewnętrznych zawartych w planie restrukturyzacji i może opierać się na zewnętrznych czynnikach, takich jak zmiany cen oraz popytu, na które przedsiębiorstwo nie ma znaczącego wpływu, jedynie wówczas, gdy poczynione założenia rynkowe są powszechnie uznawane. Restrukturyzacja musi skutkować zaprzestaniem działań, które przynosiłyby straty strukturalne nawet po przeprowadzeniu restrukturyzacji.

⁽³³⁾ Publikacja w Dz.U. L 274 z 26.10.2000, s. 1 oraz w Suplemencie EOG nr 48 z 26.10.2000.

Zgodnie z wymogami sekcji 16.3.2.2 lit. b) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw plan restrukturyzacji musi zawierać opis okoliczności, które doprowadziły do trudnej sytuacji przedsiębiorstwa. Będzie on tym samym stanowić podstawę do oceny adekwatności proponowanych środków. Plan taki powinien między innymi uwzględniać stan obecny oraz przyszłe perspektywy podaży i popytu na odpowiednim rynku produktowym. Powinien zawierać rozwiązania będące odzwierciedleniem założeń scenariusza najkorzystniejszego, najmniej korzystnego i pośredniego, a także atuty i słabości przedsiębiorstwa. Realizacja planu powinna umożliwić przedsiębiorstwu przyjęcie nowej struktury, która niesie w perspektywie długoterminową rentowność i zapewnia niezależność.

Plan powinien poprawić sytuację przedsiębiorstwa, umożliwiając mu pokrycie wszelkich kosztów, w tym amortyzacji i opłat finansowych, po zakończeniu procesu restrukturyzacji. Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw oczekiwany zwrot z kapitału powinien zapewnić zrestrukturyzowanemu przedsiębiorstwu możliwość uzyskania konkurencyjnej pozycji na rynku, dzięki wykorzystaniu własnych atutów.

Plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. obejmował cztery różne środki:

- restrukturyzację finansową,
- restrukturyzację zatrudnienia,
- restrukturyzację kosztów produkcji,
- alternatywne źródła dochodów.

Restrukturyzacja finansowa

Władze islandzkie wyjaśniły, że jednym z głównych środków restrukturyzacji była redukcja zadłużenia poprzez sprzedaż majątku. Jesienią 2003 r. spółka Sementsverksmiðjan hf. zlikwidowała wszystkie aktywa niezwiązane bezpośrednio z produkcją i dostawą cementu na rynek islandzki. Ze środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży przedsiębiorstwo spłaciło część istniejących długów i mogło przynajmniej zredukować straty z prowadzonej działalności. Łączny zysk ze sprzedaży majątku wyniósł 580 mln ISK i został przeznaczony na zredukowanie zadłużenia długo- i krótkoterminowego. Głównym celem przedsiębiorstwa było ograniczenie do minimum nakładów inwestycyjnych w okresie restrukturyzacji. Spłata wszystkich pozostałych kwot zadłużenia długoterminowego była ponownie negocjowana, dzięki czemu przedsiębiorstwo nie musiało obniżyć głównej kwoty kredytu przez dwa lata od daty sprzedaży aktywów.

Według przekazanych informacji najbardziej problematycznym aspektem procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwa była ponowna negocjacja spłaty długu u wierzycieli. Wydaje się, że przedsiębiorstwo znacznie zwiększyło zadłużenie z tytułu kredytów krótko- i długoterminowych w trakcie trzech lat poprzedzających sprzedaż aktywów wskutek poniesionych strat. Zaciągnęło ono kredyty w różnych instytucjach. Instytucje kredytowe uznawały pożyczki udzielane spółce Sementsverksmiðjan hf. za kredyty zaciągnięte przez państwo i odmawiały przyznawania kolejnych kredytów sprywatyzowanemu przedsię-

siębiorstwu, dopóki nie zostaną spłacone zaległe należności. W związku z tym konieczne było znaczne obniżenie poziomu zadłużenia, co osiągnięto poprzez sprzedaż majątku niezwiązanego z produkcją i/lub dystrybucją cementu.

Władze islandzkie zaznaczyły, że „najważniejszym aspektem negocjacji [finansowych] było usunięcie z bilansu przedsiębiorstwa zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne w celu przedstawienia realistycznego i wykonalnego harmonogramu spłaty należności. Nie ulega wątpliwości, a opinię tę podzielali także nabywcy i wierzyciele, że przedsiębiorstwo nie byłoby w stanie spłacać jednocześnie zadłużenia z tytułu składek emerytalnych i innych kredytów krótko- i długoterminowych, a przy tym utrzymać krytycznego poziomu inwestycji w środki trwałe w celu prowadzenia działalności”.

Usunięcie zadłużenia z tytułu składek emerytalnych oraz częściowa spłata pozostałych wierzycieli stanowiły istotny warunek zatwierdzenia restrukturyzacji finansowej.

Restrukturyzacja zatrudnienia

W chwili sprzedaży aktywów w spółce Sementsverksmiðjan hf. było zatrudnionych 63 pracowników. Analiza warunków ekonomicznych przedsiębiorstwa oraz rynku, na którym działało, wykazała, że konieczne będzie zmniejszenie liczby pracowników o co najmniej 20 osób. Do obsługi zakładu wymagane było minimalnie 41 osób. Rozwiązano umowy pracy ze zbędnymi pracownikami, jednak z uwagi na długi staż pracy niektórych z nich poniesiono wysokie koszty odpraw.

Przedsiębiorstwo prowadziło poza tym program premii produkcyjnych, z którego korzystała większość pracowników. Kwota premii rozdzielana wśród pracowników była ustalona na określonym poziomie, w związku z czym koszty premii produkcyjnej ponoszone przez przedsiębiorstwo nie zmieniły się niezależnie od liczby pracowników. Rozpoczęto negocjacje ze związkami zawodowymi w sprawie dostosowania wysokości premii produkcyjnej w taki sposób, by zmniejszeniu całkowitej liczby pracowników towarzyszyło obniżenie łącznej kwoty wypłacanej premii produkcyjnej.

Restrukturyzacja kosztów produkcji oraz alternatywne źródła dochodów

Według władz islandzkich najważniejszym środkiem w ramach procesu restrukturyzacji było ponowne wynegocjowanie cen surowców. Zmieniono także skład cementu celem zmniejszenia kosztów energii zużywanej w procesie produkcji.

Znaczna część zmiennych kosztów operacyjnych spółki Sementsverksmiðjan hf. związana była ze światowymi/krajowymi cenami rynkowymi, w związku z czym ponowna negocjacja cen surowców nie była możliwa. Dotyczyło to węgla, energii elektrycznej, pyłu krzemionkowego i innych surowców. Okazało się jednak, że możliwe jest obniżenie ceny dostaw piasku muszlowego, jedynego surowca krajowego o istotnym znaczeniu w procesie produkcji, o [...]%. Zdołano także wynegocjować ceny innych krajowych surowców.

Spółka Sementsverksmiðjan hf. zajęła się ponadto spalaniem płynnych odpadów w celu uzyskania alternatywnego źródła dochodów oraz obniżenia całkowitych kosztów paliwa.

Zgodność z wymogami w zakresie restrukturyzacji

Na podstawie opisanych powyżej środków Urząd uznaje, że plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. jest zgodny z wymogami wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw. Plan restrukturyzacji podaje okoliczności, które doprowadziły do trudnej sytuacji Sementsverksmiðjan hf. Na początku XXI wieku spółka ta nie była w stanie sprostać konkurencji oraz problemom ekonomicznym sektora budowlanego. Plan zakładał przeprowadzenie gruntownej restrukturyzacji finansowej obejmującej ponowne negocjacje zadłużenia z wierzycielami oraz przejęcie przez państwo islandzkie zobowiązań emerytalnych wobec państwowego funduszu emerytalnego. Oprócz restrukturyzacji finansowej dokonano także restrukturyzacji fizycznej, w tym restrukturyzacji zatrudnienia (rozwiązanie umów o pracę, renegotjowanie premii pracowniczych), a w szczególności restrukturyzacji kosztów produkcji stanowiącej najbardziej kosztowny element planu restrukturyzacji. W celu zwiększenia poziomu dochodów zredukowano koszty produkcji, zmieniono skład cementu, poddano ponownej negocjacji umowy z dostawcami oraz podjęto inicjatywy rynkowe. Plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. przewidywał przywrócenie jej rentowności w okresie dwóch lat, tj. w odpowiednich ramach czasowych. Plan ten został obecnie w pełni zrealizowany i umożliwił spółce uzyskanie konkurencyjnej pozycji na rynku, dzięki wykorzystaniu jej własnych atutów. Z tego względu, na podstawie przekazanych przez władze islandzkie informacji, Urząd uznaje, że plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. jest zgodny z wymogami sekcji 16.3.2.2 lit. b) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw.

3.4.2. Zapobieganie przypadkom niepożądanego zakłócenia konkurencji

Sekcja 16.3.2.2 lit. c) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw zawiera wymóg podjęcia odpowiednich środków celem ograniczenia w maksymalnym możliwym zakresie wszelkich negatywnych skutków pomocy państwa na konkurencyjne przedsiębiorstwa. W przypadku niespełnienia tego wymogu pomoc państwa należy uznać za sprzeczną ze wspólnym interesem, a tym samym za niezgodną z funkcjonowaniem porozumienia EOG. Warunek ten zwykle realizowany jest poprzez ograniczenie udziału przedsiębiorstwa w rynku po zakończeniu okresu restrukturyzacji. Jeśli wielkość odpowiedniego rynku jest niewielka na poziomie EOG bądź udział przedsiębiorstwa w odpowiednim rynku jest znikomy, wówczas należy uznać, że nie dochodzi do niepożądanego zakłócenia konkurencji.

Zgodnie z przepisami sekcji 16.3.2.2 lit. c) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw Urząd ustala niezbędny zakres ograniczenia udziału przedsiębiorstwa w rynku w celu zagwarantowania, że nie dochodzi do niepożądanego zakłócenia konkurencji, na podstawie badania rynku dołączonego do planu restrukturyzacji oraz, w przypadku wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, na podstawie informacji przekazanych przez zainteresowane strony.

W rozpatrywanym przypadku Urząd wszczął formalne postępowanie wyjaśniające w grudniu 2004 r. i rozszerzył je w listopadzie 2006 r. Zainteresowane strony nie przekazały jednak żadnych uwag, które mogłyby dostarczyć informacji na temat konieczności nałożenia środków wyrównawczych i ich zakresu.

Wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw przewidują bardziej przychylne traktowanie przedsiębiorstw, w przypadku których dalsze prowadzenie działalności nie powinno raczej mieć znacznego wpływu na konkurencję na obszarze EOG. Władze islandzkie przekazały badanie rynku dotyczące spółki Sementsverksmiðjan hf. oraz islandzkiego rynku cementu będącego jedynym rynkiem, na którym przedsiębiorstwo prowadzi działalność. Z badania tego wynika, że całkowity rynek cementu na Islandii jest ograniczony ze względu na niewielką liczbę ludności tego kraju. Na islandzkim rynku cementu prowadzą działalność dwa przedsiębiorstwa: Sementsverksmiðjan hf. i Aalborg Portland Ísland hf. Pierwsze z nich zajmuje się produkcją i sprzedażą cementu oraz cementu żuźlowego. Drugie natomiast importuje cement z Danii i sprzedaje go w Islandii. W 2002 r. zużycie cementu w Islandii wyniosło łącznie 122 899 ton⁽³⁴⁾. W tym samym roku zużycie cementu na obszarze UE wyniosło 217,6 mln. W związku z tym można uznać, że udział islandzkiego rynku cementu na poziomie EOG jest znikomy.

Poza tym, zgodnie z przepisami sekcji 16.1 ust. 3 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, pomoc na restrukturyzację może być uzasadniona nie tylko względami polityki społecznej lub regionalnej, lecz także koniecznością utrzymania konkurencyjnej struktury rynku, w przypadku gdy zniknięcie z rynku przedsiębiorstw mogłoby prowadzić do zaistnienia sytuacji monopolu lub ścisłego oligopolu. Do takiej sytuacji doszłoby w Islandii, gdyby z rynku zniknęła spółka Sementsverksmiðjan hf. Wówczas rynek cementu najprawdopodobniej zostałby zmonopolizowany i byłby zależny od importu jedynego konkurencyjnego wobec spółki przedsiębiorstwa. Z uwagi na to, że islandzki rynek cementu charakteryzuje monopol lub ścisły oligopol dwóch uczestników rynku, możliwości i atrakcyjność tego rynku dla innych uczestników są bardzo niewielkie z powodu jego ograniczonego zakresu i możliwości rozwoju (w tym przypadku odniesiono się do ustaleń wspomnianego powyżej badania rynku).

W związku z tym Urząd nie uznaje za konieczne nałożenia dodatkowych środków ograniczających udział przedsiębiorstwa w rynku.

3.4.3. Pomoc ograniczona do minimum

Zgodnie z przepisami sekcji 16.3.2.2 lit. d) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw kwota i intensywność pomocy musi być ograniczona do niezbędnego minimum umożliwiającego przeprowadzenie restrukturyzacji w świetle istniejących zasobów finansowych przedsiębiorstwa, jego udziałowców/akcjonariuszy lub grupy handlowej, do której należy. Od beneficjentów pomocy wymagane będzie wniesienie znaczącego wkładu własnego do planu restrukturyzacji, w tym poprzez sprzedaż aktywów, które nie są niezbędne do przetrwania przedsiębiorstwa, lub z zewnętrznych źródeł finansowania w warunkach rynkowych. W celu ograniczenia zakłóceń konkurencji przepisy sekcji 16.3.2.2 lit. d) wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw zawierają wymóg określenia kwoty pomocy lub postaci, w jakiej jest ona udzielana, w taki sposób, by uniknąć przekazania przedsiębiorstwu nadmiernych środków, które mogłoby wykorzystać do prowadzenia agresywnych działań zakłócających konkurencję na rynku i niezwiązanych z procesem restrukturyzacji.

⁽³⁴⁾ 38,215 ton cementu pochodziło z importu, a 84,684 ton zostało wytworzone na terenie Islandii.

Zgodnie ze wspomnianymi wytycznymi Urząd przeanalizuje poziom zobowiązań przedsiębiorstwa po restrukturyzacji, w tym po dowolnym odroczeniu lub redukcji zadłużenia. Urząd zbada także, czy jakiegokolwiek środki pomocy przeznaczone są na finansowanie nowych inwestycji, które nie są konieczne do przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa. W każdym przypadku należy udowodnić, że pomoc zostanie przeznaczona wyłącznie na przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa, a jej uzyskanie nie umożliwi stronie otrzymującej zwiększenia mocy produkcyjnych w okresie realizacji planu restrukturyzacji, chyba że jest to niezbędne do przywrócenia rentowności i nie powoduje niepożądanego zakłócenia konkurencji.

Podstawowym elementem restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. była sprzedaż aktywów, które nie były niezbędne do jej przetrwania, na przykład gruntu i budynków, a także udziałów, akcji i obligacji innych przedsiębiorstw, które mogły

zostać zbyte celem uzyskania środków na spłatę zadłużenia. Poza tym wiarytelności przedsiębiorstwa zostały spłacone w możliwym zakresie i poddano je ponownej negocjacji, aby umożliwić ich zwrot w trakcie dalszej działalności spółki. Koszty zatrudnienia i produkcji zostały odpowiednio zrestrukturyzowane, a przedsiębiorstwo pokryło je z własnych środków. Zakres ingerencji państwa objął przejście zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf. na kwotę odpowiadającą w przybliżeniu 425 mln ISK. Wierzyciele przedsiębiorstwa uznali to działanie za niezbędny warunek zapewnienia wykonalności planu restrukturyzacji. W związku z tym Urząd doszedł do wniosku, że pomoc udzielona przez Skarb Państwa była ograniczona do niezbędnego minimum, gdyż dotyczyła jedynie przejścia przez państwo islandzkie zadłużenia spółki Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych.

Koszty restrukturyzacji podsumowano w poniższej tabeli:

a) ponowne negocjacje z wierzycielami	10 811 853 ISK 2 648 904 ISK (opłata za przeprowadzenie restrukturyzacji finansowej)
b) restrukturyzacja zatrudnienia	19 098 479 ISK 2 702 963 ISK (opłata za przeprowadzenie restrukturyzacji zatrudnienia)
c) restrukturyzacja kosztów produkcji oraz alternatywne źródła dochodów	1 018 200 000 ISK
d) ponowna wycena aktywów	511 856 488 ISK

Urząd uznaje, że udział państwa islandzkiego w restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. poprzez przejście jej zobowiązań emerytalnych wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych stanowi podstawowy element, który umożliwił przeprowadzenie restrukturyzacji spółki. Przejście zobowiązań emerytalnych przez państwo zostało określone przez wierzycieli przedsiębiorstwa jako wstępny warunek przystąpienia do ponownych negocjacji w sprawie jakichkolwiek innych wiarytelności i zobowiązań. Pomoc udzielona przez państwo umożliwiła spółce Sementsverksmiðjan hf. uzyskanie zasobów niezbędnych do sfinansowania samych środków restrukturyzacyjnych.

Mimo iż kosztów przejścia zobowiązań emerytalnych nie poniosła spółka Sementsverksmiðjan hf., lecz państwo, należy je uwzględnić przy całościowej ocenie procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Pomoc ta była koniecznym warunkiem podjęcia różnych środków restrukturyzacyjnych. Mając na uwadze powyższe, a także w świetle kwoty nakładów koniecznych do przywrócenia rentowności spółki Sementsverksmiðjan hf., Urząd uznaje, że kwota pomocy państwa przeznaczona na proces restrukturyzacji została ograniczona do niezbędnego minimum.

3.4.4. Pomoc na restrukturyzację w obszarach objętych pomocą

Zgodnie z sekcją 16.3.2.5 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw Urząd uwzględni potrzeby rozwoju regionalnego podczas oceny pomocy na restrukturyzację w obszarach objętych pomocą. W takich obszarach warunki zatwierdzenia pomocy mogą być mniej rygorystyczne, w szczególności w odniesieniu do wdrażania środków wyrównawczych. Nie oznacza to jednak, że Urząd będzie pobłażliwie traktował udzielanie pomocy państwa na restrukturyzację borykających się z trudnościami przedsiębiorstw działających na obszarach objętych pomocą w celu sztucznego podtrzymywania ich obecności w danym regionie. Wręcz przeciwnie, w interesie samego regionu leży opracowanie w możliwie krótkim czasie alternatywnych działań, które są wykonalne i dają trwałe skutki.

Zakład spółki Sementsverksmiðjan hf. znajduje się w mieście Akranes, w środkowo-zachodnim regionie Islandii. Obszar ten objęty jest mapą pomocy regionalnej dla Islandii zatwierdzoną przez Urząd w decyzji nr 253/01/COL z dnia 8 sierpnia 2001 r. Charakteryzuje go wyższa od średniej krajowej stopa bezrobocia oraz wyludnienie. Cementownia w Akranes funkcjonuje od 1958 r. i stanowi ważny element życia gospodarczego tego obszaru. W mieście liczącym około 5 500 mieszkańców zamknięcie zakładu miałyby bardzo niekorzystne skutki i przyczyniłoby się do dalszego wyludniania obszaru oraz ogólnego zanikania przejawów życia społecznego i gospodarczego.

3.4.5. Pełna realizacja planu restrukturyzacji

Zgodnie z przepisami wytycznych w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstwo musi w pełni zrealizować plan restrukturyzacji zatwierdzony przez Urząd oraz wywiązać się z wszelkich innych zobowiązań określonych w decyzji Urzędu⁽³⁵⁾. W przypadku niezrealizowania planu lub niespełnienia pozostałych zobowiązań Urząd uzna, że pomoc została niewłaściwie wykorzystana.

Poniżej przedstawiono harmonogram realizacji planu restrukturyzacji:

Środek	Rozpoczęcie restrukturyzacji	Zakończenie restrukturyzacji
Środki restrukturyzacji finansowej (negocjowanie i spłata zadłużenia wobec instytucji kredytowych, przejęcie przez państwo zobowiązań emerytalnych)	Wrzesień 2003	Październik 2003
Restrukturyzacja zatrudnienia (zwolnienia pracowników, re negocjacje ze związkami zawodowymi)	Październik 2003	Kwiecień 2004
Restrukturyzacja kosztów produkcji (ponowne negocjowanie cen z dostawcami, alternatywne źródła dochodów oraz redukcja kosztów)	Październik 2003	Grudzień 2004

Plan restrukturyzacji przewidywał, że przedsiębiorstwo będzie generować zyski po zakończeniu restrukturyzacji w lipcu 2005 r. Władze islandzkie powiadomiły Urząd, że spółka Sementsverksmiðjan hf. zakończyła realizację planu restrukturyzacji i zdołała osiągnąć próg rentowności w 2005 r. W okresie od czerwca 2003 r. do maja 2004 r. spółka poniosła straty w wysokości 83 mln ISK, podczas gdy w 2002 r. ich wysokość wyniosła 250 mln ISK. Od czerwca 2004 r. do maja 2005 r. przedsiębiorstwo wygenerowało zyski na poziomie 22 mln ISK.

W świetle powyższych informacji wydaje się, że plan restrukturyzacji spółki Sementsverksmiðjan hf. obejmował najkrótszy możliwy okres, jego realizacja spowodowała przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa w odpowiednich ramach czasowych, a w związku z tym opierał się na realistycznych założeniach dotyczących przyszłych warunków prowadzenia działalności.

3.4.6. Monitorowanie i sprawozdania roczne

Urząd musi mieć możliwość upewnienia się, że plan restrukturyzacji jest odpowiednio realizowany. Zwykle w tym celu dany kraj EFTA przekazuje Urzędowi szczegółowe sprawozdania w regularnych odstępach czasowych. Jednak w rozważanym przypadku restrukturyzacja przedsiębiorstwa dobiegła końca wraz z przywróceniem jego rentowności. Obecnie nie są wdrażane żadne środki restrukturyzacyjne, gdyż wszystkie zostały z powodzeniem zrealizowane. W związku z tym w obecnym przypadku nie zachodzi konieczność zdawania sprawozdań z realizacji planu restrukturyzacji.

⁽³⁵⁾ Zasadniczo plan restrukturyzacji powinien zostać przedłożony w całości wraz ze zgłoszeniem przed udzieleniem pomocy. W rozważanym przypadku plan taki nie został wcześniej przedłożony, jednak jego główne elementy zostały określone przed przystąpieniem do restrukturyzacji. W związku z tym Urząd uznaje, że plan restrukturyzacji może zostać zatwierdzony zgodnie z wytycznymi w sprawie pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację.

3.5. WARUNEK JEDNORAZOWEJ POMOCY

W celu uniknięcia nieuczciwego wspierania przedsiębiorstw pomoc na restrukturyzację powinna być jednorazowa. W przypadku gdy planowana pomoc na restrukturyzację została zgłoszona Urzędowi, kraj EFTA, zgodnie z sekcją 16.3.2.3 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, musi określić, czy dane przedsiębiorstwo otrzymało w przeszłości pomoc na restrukturyzację. Dotyczy to także pomocy udzielonej przed wejściem w życie wspomnianych wytycznych oraz pomocy, która nie została zgłoszona.

Władze islandzkie stwierdziły, że warunek jednorazowej pomocy został spełniony. Oświadczyły ponadto, że przedsiębiorstwo nie otrzymało wcześniej żadnej pomocy i nie planuje się udzielenia mu jej w przyszłości.

4. WNIOSEK

Z powodów wymienionych powyżej Urząd uznaje, że pomoc udzielona spółce Sementsverksmiðjan hf. w postaci przejęcia przez państwo islandzkie zobowiązań emerytalnych przedsiębiorstwa stanowi pomoc na restrukturyzację i jest zgodna z funkcjonowaniem porozumienia EOG na mocy przepisów wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw, obowiązujących w momencie udzielenia pomocy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przejęcie przez państwo zobowiązań emerytalnych spółki Sementsverksmiðjan hf. wobec Funduszu Emerytalnego Pracowników Państwowych stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.

Artykuł 2

Pomoc wymieniona w art. 1 jest zgodna z funkcjonowaniem Porozumienia EOG na mocy art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG w powiązaniu z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw przyjętymi przez Urząd w 1999 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Islandii.

Artykuł 4

Jedynie wersja w języku angielskim jest autentyczna.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 maja 2008 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Per SANDERUD
Przewodniczący

Kristján Andri STEFÁNSSON
Członek Kolegium
